

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BOLESŁAWCU

59-700 Bolesławiec ul. Cicha 7

tel. 75 645 78 23 fax 75 645 78 24

<http://mops.boleslawiec.ibip.pl>

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI ZA OKRES

OD STYCZNIA DO GRUDNIA 2014 ROKU

Bolesławiec, kwiecień 2015 r.

Spis treści:

Wprowadzenie - podstawa prawna działalności, budżet i źródła finansowania	3
Rozdział I	
1.1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	
1.1.1 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	5
1.1.2 Zadania własne z zakresu pomocy społecznej	8
1.2. Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców	15
Rozdział II Zadania realizowane w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych i ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	22
Rozdział III Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i ustawy – prawo energetyczne	
4.1. Realizacja dodatków mieszkaniowych	29
4.2. Realizacja dodatków energetycznych	32
Rozdział IV Wnioski i potrzeby w obszarze pomocy społecznej	35
Załącznik	
Sprawozdanie z działalności Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży	37

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu jest jednostką samorządową Gminy Miejskiej, która realizuje zadania w ramach zadań własnych gminy i zadań zleconych przez administrację rządową.

Podstawowa działalność naszego Ośrodka prowadzona jest w oparciu o:

- 1/ ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.,
  - 2/ ustawę o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.
  - 3/ ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007 r.
  - 4/ ustawę o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r.,
  - 5/ uchwały Rady Ministrów w sprawie **ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020** z 10.12.2013 r.,
  - 6/ **Kodeks postępowania administracyjnego** z dnia 14 czerwca 1960 r.,
  - 7/ **Kodeks rodzinny i opiekuńczy** z dnia 25 lutego 1964 r.,
  - 8/ ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.,
  - 9/ ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.,
  - 10/ ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r.
  - 11/ ustawę o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.,
  - 12/ ustawę – **prawo zamówień publicznych** z dnia 29 stycznia 2004 r.,
  - 13/ ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. z późn. zm.,
  - 14/ rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z dnia 08 czerwca 2012 r. **w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,**
  - 15/ rozporządzenie ministra polityki społecznej z dnia 22 września 2005 r. **w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,**
  - 16/ rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 25 października 2005 r., **w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych,**
  - 17/ ustawę o **ochronie zdrowia psychicznego** z dnia 19 sierpnia 1994 r.
  - 18/ ustawę – **Prawo energetyczne** z dnia 10 kwietnia 1997 r. z późn. zm.
- oraz w oparciu o wiele innych aktów prawnych.

W strukturach Ośrodka funkcjonuje **Klub Osiedlowy dla Dzieci i Młodzieży** działający w oparciu o projekt pn. „Miasto bez granic” finansowany w całości ze środków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego, prowadzona w celu wspierania funkcji opiekuńczych rodzin z osiedla przy ul. Kościuszki .

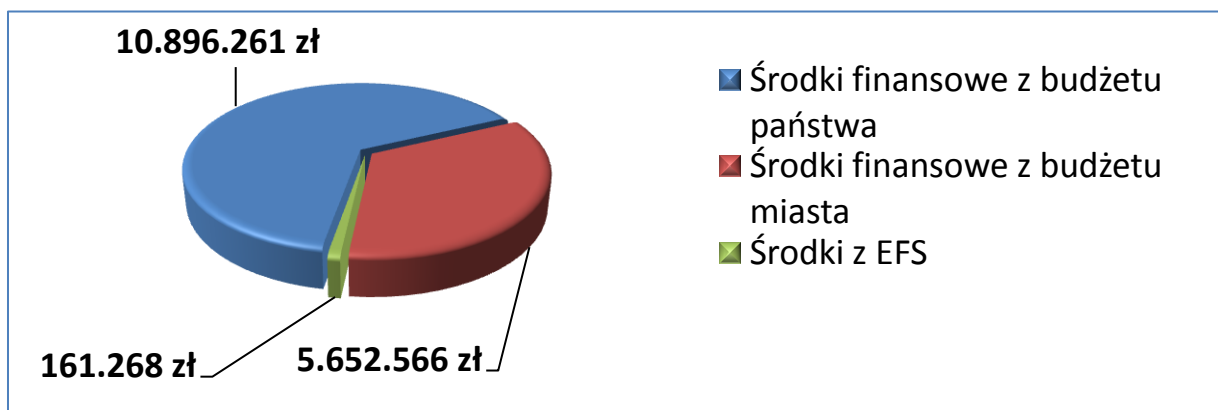
Średnio rocznie Ośrodek zatrudniał 47,46 osób na 45,41 etatach, w tym 1,25 etatów robotniczych. Wśród 47 zatrudnionych pracowników: - 34 posiada wykształcenie wyższe (72%), - 11 wykształcenie średnie, - 2 wykształcenie zawodowe.

W 2014 roku w związku ze swoją działalnością Ośrodek wydał **9.491 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń z ustawy o pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz w sprawie dodatków mieszkaniowych i energetycznych.

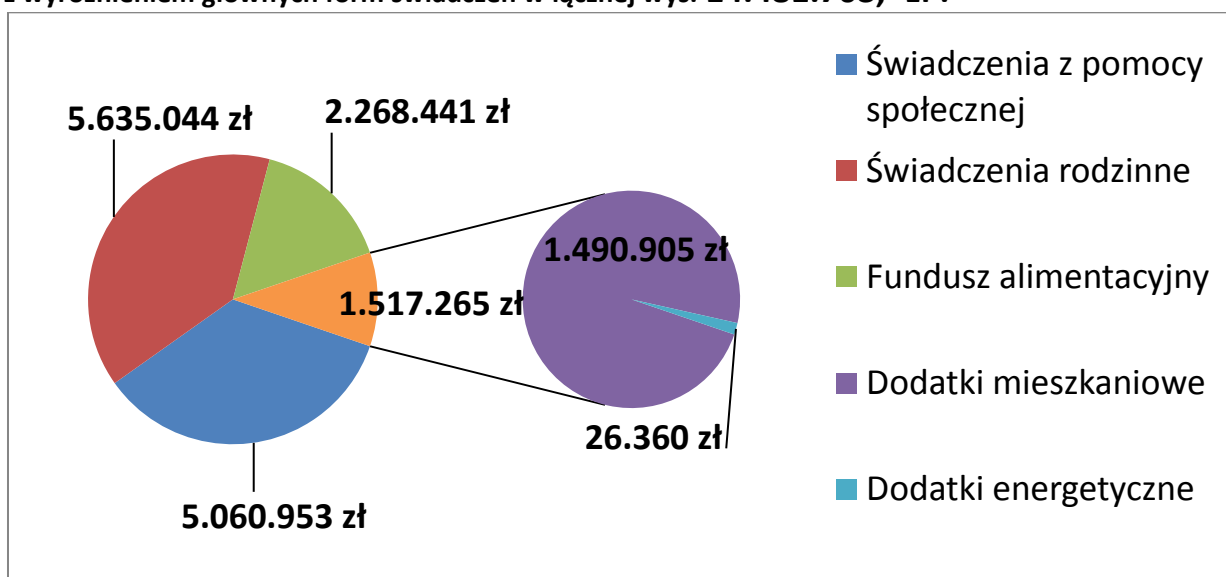
Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej, na świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz na dodatki mieszkaniowe i energetyczne łącznie wyniosły **14.481.703,- zł**, natomiast koszty ich obsługi i działalności samego Ośrodka wyniosły razem **2.228.392,- zł** (w tym sfinansowanie dystrybucji żywności z TPD i Spotkania Opłatkowego” dla osób niepełnosprawnych - 11.771 zł oraz zakup inwestycyjny, tj. Server za 9.985 zł).

Cały budżet Ośrodka wyniósł **16.710.095,- zł**.

Rys. 1 Budżet Ośrodka w 2014 r. - 16.710.095 zł z podziałem na źródła finansowania:

Rys. 2 Wielkość pomocy realizowanej przez Ośrodek w 2014 r. na rzecz mieszkańców z wyróżnieniem głównych form świadczeń w łącznej wys. 14.481.703,- zł :

Rozdział I

1.1. REALIZACJA ZADAŃ Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ :

Pomoc Społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa realizuje zadania z pomocy społecznej kierując się jej **głównym celem, jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie rozwiązywać przy pomocy własnych środków, możliwości i uprawnień.** Celem działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb osób i rodzin, umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, tworzenie poczucia bezpieczeństwa dla całej społeczności lokalnej. Pomoc społeczna powinna nie tylko wspierać doraźnie swoich beneficjentów, podopiecznych, ale także zapobiegać sytuacjom kryzysowym.

Przyznanie pomocy, jak również jej odmowa następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej. W 2014 r. wydano w sprawie świadczeń z pomocy społecznej **4.974 decyzji administracyjnych** .

Przed wydaniem decyzji w sprawie, pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe dołączając do nich konieczne dokumenty celem ustalenia wszelkich okoliczności faktycznych uzasadniających wydanie odpowiedniej decyzji. W 2014 r. pracownicy przeprowadzili łącznie **2.954 wywiadów środowiskowych** (średnio w roku 1 pracownik socjalny przeprowadził 156 wywiadów), średni czas załatwiania spraw, tj. od daty przyjęcia wniosku o pomoc do daty opisanego wywiadu środowiskowego wraz z planem pomocy wyniósł **6 dni**.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody (netto) nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej (art. 8 ustawy o pomocy społecznej), i które jednocześnie cechuje szczególna sytuacja lub dysfunkcja określona w art. 7 cyt. ustawy. W 2014 roku miesięczne kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej: 542 zł
- dla osoby w rodzinie: 456 zł

Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia **główne powody udzielania pomocy**, do których należą w szczególności:

ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Wachlarz okoliczności stanowiących uzasadnienie do ubiegania się o pomoc społeczną jest bardzo szeroki. Jednakże najbardziej liczną grupę klientów Ośrodka stanowią osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych połączoną z niewydolnością ekonomiczną.

Tabela nr 1: Powody przyznania pomocy w 2014 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób w tych gospodarstwach
Ubóstwo	01	649	1.300
Sieroctwo	02	3	3
Bezdomność	03	98	108
Potrzeba ochrony macierzyństwa	04	60	255
Bezrobocie	05	497 spadek o 22%	1.103
Niepełnosprawność	06	426 wzrost o 8%	756
Długotrwała choroba	07	533 wzrost o 7%	872
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	08	171	596
W tym: - rodziny niepełne	09	124	367
- rodziny wielodzietne	10	34	192
Alkoholizm	11	100	141
Narkomania	12	11	11
Przemoc w rodzinie	13	8	18
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	37	47
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	15	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	16	0	0
Sytuacja kryzysowa	18	4	14
Zdarzenie losowe	19	4	7

Tabela nr 2: Typy rodzin objętych pomocą w 2014 r.

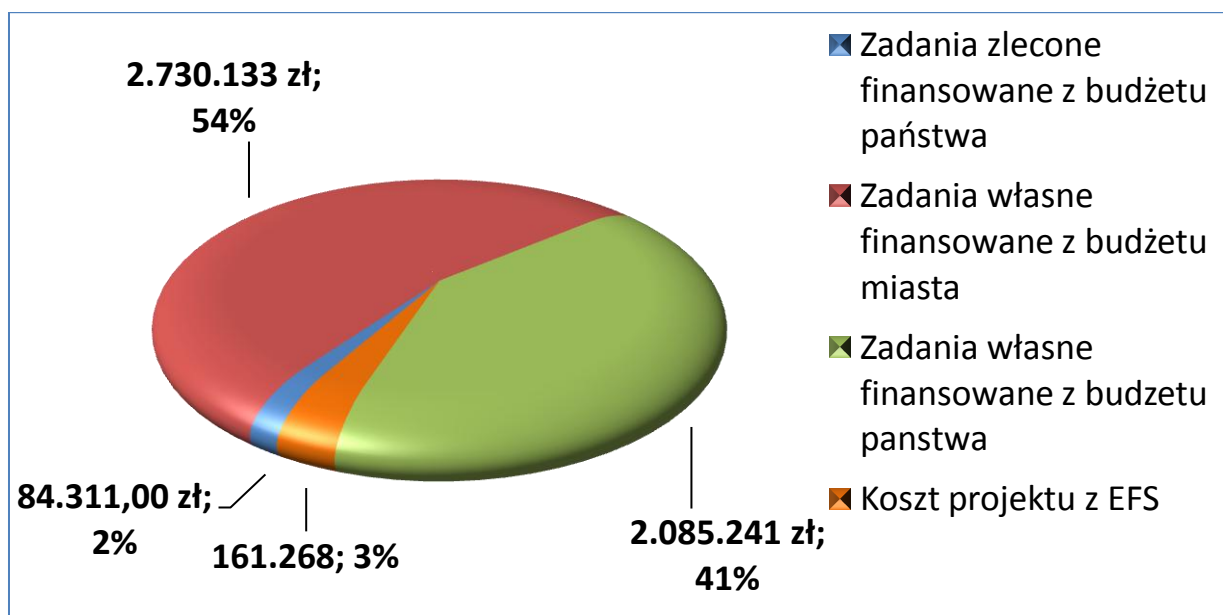
Typ rodzin objętych pomocą		Liczba rodzin	Liczba osób w tych Rodzinach
1	2	3	4
Rodziny ogółem	01	1.157	2.194
w tym:			
Jednoosobowe	02	677	677
w tym z wiersza 01:			
Rodziny niepełne	03	172	500
Rodziny wielodzietne	04	90	454
Rodziny emerytów i rencistów	05	210	303

(Dane ze sprawozdania dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za 2014 r.)

Na przestrzeni 2014 r. pomoc społeczną w różnych formach skierowano do **1.157 rodzin**, liczących łącznie 2.194 osoby, co stanowi ok. 5,8% mieszkańców Bolesławca (liczba mieszkańców na dzień 31.12.2014 r. wynosiła 37.790).

Na świadczenia z pomocy społecznej (pieniężne, usługowe i rzeczowe) realizowane w formie zadań zleconych i własnych wraz z kosztami projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego wydatkowano łącznie kwotę: **5.060.953,- zł**.

Rys. 3 Świadczenia z pomocy społecznej zrealizowane w 2014 r. (5.060.953 zł) z uwzględnieniem udziału środków z budżetu państwa oraz Gminy Miejskiej Bolesławiec:

1.1.1 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej obejmują:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- 7) zapewnienie środków finansowych na realizację i obsługę ww. zadań.

Realizacja zadań zleconych.

Wydatki związane z realizacją zadań zleconych z ustawy o pomocy społecznej, finansowanych w całości ze środków Budżetu Państwa, w 2014 r. wyniosły łącznie **84.311,- zł**, w tym:

- a) na **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, świadczone w miejscu zamieszkania **66.900 zł**, skorzystało z nich 19 osób, łącznie z 5.638 godzin usługowych. Podopieczni ponoszą odpłatność za świadczone usługi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2014 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane były przez firmę: Domowa Opieka Nad Chorymi – Beata Dominik z siedzibą we Lwówku - podmiot wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą – prawo zamówień publicznych;
- b) na wypłatę **wynagrodzenia należnego opiekunowi prawnemu** (dla 5 osób) **17.411 zł**;

1.1.2 Zadania własne z zakresu pomocy społecznej:

A/ O charakterze obowiązkowym obejmują:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej,
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podst. przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- 10) praca socjalna,
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zab. psychicznymi,
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiek.-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 14) dożywanie dzieci,
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 17) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 18) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 21) utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

oraz – realizowane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 22) wydatkowanie środków finansowych na dopłaty do kosztów utrzymania dzieci skierowanych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

B/ Pozostałe zadania własne gminy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych,
- 5) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,

Realizacja zadań własnych.

Wydatki na realizację zadań własnych w 2014 r. (bez kosztów obsługi) wyniosły łącznie **4.976.642,- zł**, w tym:

1) w formie świadczeń z ustawy o pomocy społecznej wydatkowano kwotę (wraz z dotacją z budżetu Wojewody Dolnośląskiego w wys. 2.085.241,- zł),	4.690.161,- zł
2) dopłaty do kosztów utrzymania 38 dzieci z Bolesławca przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - (wzrost o ponad 100%)	97.000,- zł
3) realizacja projektu systemowego finansowanego ze środków z EFS - (wraz z wkładem własnym w wys. 28.213 zł)	189.481,- zł

W 2014 r. – podobnie jak w poprzednich latach - najważniejszym zadaniem realizowanym przez Ośrodek było zapewnienie wszystkim uprawnionym mieszkańcom Bolesławca pomocy w zakresie dożywiania, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 7 roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych i bezrobotnych. Łączny koszt programu wyniósł **1.035.066 zł** (w tym dotacja z budżetu Wojewody – 609.000,- zł) i skorzystało z niego **1.699 osób**.

Pomoc realizowana w ramach programu “Pomoc państwa w zakresie dożywiania” była kierowana do osób i rodzin, których dochód netto nie przekroczył poziomu 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W tym zakresie priorytetowo traktowano udzielanie pomocy w formie **posiłków** (obiad 2-daniowy) realizowanych w stołówkach szkolnych, których łącznie wydano ogółem **59.373** dla **708 osób**, na kwotę **507.239,- zł**. Średni koszt jednego posiłku wyniósł 8,54 zł.

Drugą formą pomocy udzielanej z programu stanowiły **zasiłki celowe na zakup żywności**, na które wydatkowano kwotę w wys. **519.494 zł**, z których skorzystało **1.182 osoby**. Ponadto w ramach przedmiotowego programu wydatkowano **8.333,- zł** na paczki z produktami żywnościowymi dla **34 rodzin** wielodzietnych, które wydano w grudniu w okresie przedświątecznym.

Poniżej tabele nr 3 i 4 przedstawiają szczegółowe dane liczbowe.

Tabela nr 3: Koszty realizacji programu w 2014 r.

Rodzaj pomocy	Środki Gminy B-c	Dotacja Wojewody	Koszt programu w zł
Posiłki	177.910,-	329.329,-	507.239,-
Zasiłki celowe na zakup żywności,	239.823,-	279.671,-	519.494,-
Pomoc rzeczowa (paczka z produktami żywnościowymi)	8.333	0	8.333,-
Razem	426.066,-	609.000,-	1.035.066,-

Tabela nr 4: Osoby korzystające z programu dożywiania w 2014 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci 0-7 lat	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej
Rzeczywista liczba osób objętych programem	1.345	208	435	887
Liczba osób korzystających z posiłków (wszystkie)	708	59	374	275
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	1.182	184	208	790

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata **zasiłków stałych**, z których w 2014 r. skorzystało **210 osób** na kwotę **762.000,- zł**. Zasiłki stałe przysługują osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód (lub dochód na osobę w rodzinie) jest niższy od kryterium ustawowego. **193** osoby korzystające z zasiłku stałego miały również opłacaną **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** (9% od wysokości otrzymywanego zasiłku stałego), na którą w 2014 r. wydano łącznie **70.341 zł**.

Ważną formę pomocy stanowią **zasiłki okresowe**. W 2014 r. zasiłki okresowe skierowano do **507 rodzin** (w nich 1.126 osób) i wydano na nie łącznie kwotę **643.900,- zł**. Średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego wyniosła 253 zł. Największą grupę podopiecznych korzystających z zasiłków okresowych stanowią niezmiennie od lat osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, było ich 434, jednak

w porównaniu z ubiegłym rokiem nastąpił wyraźny spadek tej grupy rodzin, bo o 30% ! Kwota wydatków wyniosła 553.798 zł . Kolejną wyróżniająca się grupę stanowią osoby i rodziny otrzymujące zasiłki okresowe z powodu niepełnosprawności: 74 na kwotę 49.759 zł oraz z powodu długotrwałej choroby: 38 na kwotę 18.801 zł .

Wydatki na zasiłki stałe jak i zasiłki okresowe pokrywane są w 100% z dotacji Wojewody Dolnośląskiego. Istotną cechą zasiłków okresowych jest to, że wysokość zasiłku okresowego zależy ściśle od deficytu finansowego osoby czy rodziny (tj. różnicy między kryterium dochodowym a rzeczywistym dochodem), a jego minimalna wysokość nie mogła być mniejsza niż: 50 % deficytu, nie mniej jednak niż 20 zł.

Kolejnym zadaniem własnym gminy stanowiącym ważną formę pomocy środowiskowej są **usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze**, z wyłączeniem specjalist. usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane w miejscu zamieszkania osoby chorej lub niepełnosprawnej.

Usługi opiekuńcze świadczone są na rzecz osób, które ze względu na stan zdrowia i wiek bezwzględnie tej pomocy wymagają. Są to głównie osoby samotne i samotnie zamieszkujące, którym rodzina nie jest w stanie zabezpieczyć właściwej opieki. Usługi opiekuńcze zapewniają pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, pielęgnację wg zaleceń lekarskich i w miarę możliwości spełniają również funkcję podtrzymywania kontaktów z otoczeniem. Samotna starość i związane z nią zniedołężnienie, choroby - znacznie ograniczające samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie - coraz częściej wymuszają konieczność korzystania z tej formy pomocy. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są na rzecz osób, których stan zdrowia wymaga specjalnej opieki takiej jak: zmiana opatrunków przy odleżynach, zmiana cewników itp. czyli specjalnych kwalifikacji zawodowych. Dlatego wykonują te usługi głównie pielęgniarki, rehabilitanci, pedagodzy, terapeuci.

W 2014 r. z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały **172 osoby**, z łącznej liczby 35.897 godzin usługowych, o wartości **354.130,- zł** .

Średnio miesięcznie 1 osoba skorzystała z ok. 17 godzin usług. Pełny koszt 1 godziny usługi opiekuńczej podstawowej wynosił 9,53 zł, natomiast 1 godziny usługi specjalistycznej, w zależności od rodzaju: 11,90 zł, 10,00 zł i 9,00 zł.

W podanych wyżej wydatkach udział kosztów na specjalistyczne usługi opiekuńcze finansowanych ze środków własnych gminy – czyli kierowanych do osób bez zaburzeń psychicznych – wyniósł **85.297,- zł**, a skorzystało z nich **38 osób**, z łącznej liczby 5.690 godzin usługowych.

W 2014 r. usługi opiekuńcze realizowała firma wyłoniona w przetargu nieograniczonym: Domowa Opieka Nad Chorym – Beata Dominik z siedzibą we Lwówku .

Najbardziej kosztownym zadaniem własnym gminy jest dopłata za **pobyt w domach pomocy społecznej**. Mieszkańcy Bolesławca, których stan zdrowia bezwzględnie wymagał skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę, przebywają w domach pomocy społecznej w najbliższej okolicy, tj. w Zgorzelcu, Legnickim Polu, Nielestnie, Krośnicach, Mirsku, Wrocławiu, a od kwietnia 2012 r. również w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

W 2014 r. w domach pomocy społecznej przebywało **67 osób**, a na opłatę ich pobytu wydatkowano łącznie kwotę **1.301.922,- zł** , w tym w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu przebywały **42 osoby**, a dopłata do ich pobytu wyniosła **767.604,- zł** . Natomiast poza naszym miastem w domach pomocy społecznej przebywało **25 osób**, dopłata za te osoby wyniosła **534.318 zł**.

Mieszkańcy domów pomocy społecznej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności własnej miesięcznie w wys. do 70% posiadanego dochodu, nie więcej jednak niż wynosi pełny średniomiesięczny koszt pobytu w danym Domu. Jednak żaden z mieszkańców dps nie posiada dochodu w wysokości umożliwiającej pokrycie pełnych kosztów utrzymania (w B-cu średni miesięczny koszt pobytu wynosił w 2014 r. 2.860,94 zł . Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej – w takiej sytuacji - dopłaty do kosztów pobytu winni dokonywać członkowie najbliższej rodziny: zstępni przed wstępnymi ale tylko w przypadku, gdy ich dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (mowa o kryterium dochodowym określonym w art. 8 ustawy o pomocy społecznej).

Z pośród 67 osób przebywających w domach pomocy społecznej:

- 23 osoby nie posiadają żadnej rodziny,
- 27 osób posiada rodziny, których dochody nie przekraczają 300% wspomnianego wyżej kryterium,
- 15 osób posiada rodziny, których dochody uprawniają do żądania odpłatności,
- 2 osoby posiadają rodziny, z którymi nie można nawiązać kontaktu (np. nieznaną adres pobytu za granicą).

Odpłatność członków rodzin w 2014 r. - stanowiąca dochód Gminy Miejskiej Bolesławiec - wyniosła łącznie **122.288 zł** (za mieszkańców w DPS w Bolesławcu: 92.006 zł , w pozostałych domach: 30.282 zł) .

Ważnym zadaniem obowiązkowym gminy jest **udzielanie schronienia osobom bezdomnym**. Gmina Miejska Bolesławiec wspiera dotacją działalność Schroniska dla osób bezdomnych w Bolesławcu, prowadzonego przez Polski Czerwony Krzyż. Pracownicy socjalni Ośrodka ściśle współpracują z personelem Schroniska: przygotowując wywiady środowiskowe z wnioskami na zasiłki stałe, zasiłki okresowe oraz pomoc celową, np. na wyrobienie dowodu osobistego, na zakup leków, lub w celu wysłania wywiadów środowiskowych do innych ośrodków pomocy społecznej.

Tutejszy Ośrodek współpracuje z innymi schroniskami i noclegowniami w całej Polsce, gdzie przebywają bezdomni z ostatnim meldunkiem z Bolesławca. Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej właściwą miejscowo gminą dla osoby bezdomnej jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Za schronienia bezdomnych w placówkach poza naszym miastem Ośrodek pokrywa koszty ich pobytu i wyżywienia wg not obciążeniowych, na podstawie przesyłanego wywiadu środowiskowego i decyzji administracyjnej. W 2014 r. z tego tytułu wydano **95.355,- zł** za pobyt **28 osób bezdomnych** w schroniskach w Zgorzelcu, w Leśnej, we Wrocławiu, w Jeleniej Górze, w Bogatyni, w Zgorzelcu, w Bielicach, w Gdańsku ... . Koszty utrzymania 1 osoby bezdomnej w tych placówkach jest różny i wynosi od 20,- zł do 53,- zł za dobę , co w skali miesiąca daje kwoty od 620 zł do 1.674 zł .

Dodatkowo w sezonie zimowym (listopad 2013 r. – kwiecień 2014 r.) dzięki współpracy z proboszczem parafii rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa przy ul. Orzeszkowej w Bolesławcu uruchomiono Ogrzewalnię dla osób bezdomnych, z której noclegów w godzinach od 19.00 do 7.00 korzystało średnio 14 osób. Koszty utrzymania ogrzewalni, tj. wynajem TOY-TOY, wynagrodzenia opiekunów (umowy zlecenia) pokryto ze środków działalności naszego Ośrodka, wyniosły one 8.318,- zł.

Pomoc fakultatywna (uznaniowa) realizowana **w postaci zasiłków celowych i pomocy w naturze** przyznawana jest w szczególności **na opał** (294 rodziny), **na leki** (222 rodziny), **na opłatę kosztów stałych przedszkola** czyli kosztów ponad podstawę programową (23 dzieci). Oprócz ww. form pomocy, realizowanych przez Ośrodek w swojej polityce przyznawania pomocy jako priorytetowe, osoby

zgłaszające się po pomoc z powodu ubóstwa najczęściej wnoszą o zasiłki pieniężne na opłatę rachunków za energię elektryczną, gaz, czynsz, na zakup odzieży i obuwia, remont mieszkania oraz na inne potrzeby bytowe. Łącznie z zasiłków celowych skorzystało **651 rodzin** (w nich 1.395 osób) na kwotę **422.045,- zł**.

Pracownicy socjalni w uzasadnionych przypadkach, a w szczególności stwierdzenia marnotrawienia środków lub korzystania ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem wnioskuje o realizację zasiłków celowych w formie rzeczowej, tj. w talonach na opał (18.196,- zł) realizowanych w składzie opałowym: „Koksik” w Bolesławcu oraz w paczkach z art. chemii gospodarczej i z produktami żywnościowymi (na łączną kwotę 37.546,- zł).

Jednakże przy ograniczaniu pomocy lub odmowie jej przyznania należy uwzględniać sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenia lub korzystającej ze świadczeń, co wynika wprost z przepisu art. 11 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Szczegółowe zestawienie wydatków z uwzględnieniem form pomocy przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5: Realizacja zadań własnych bez programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (3.655.095,- zł)

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw Domowych	Liczba osób w gospodarstwach domowych	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe – ogółem	210	286	762.000,-
w tym dla osoby:			
-samotnie gospodarującej	157	157	632.481,-
- pozostającej w rodzinie	44	120	88.206,-
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	193	X	70.341,-
Zasiłki okresowe:	507	1.126	643.900,-
w tym z powodu:			
- bezrobocia:	434	961	553.798,-
Usługi opiekuńcze:	172	191	354.130,-
w tym - specjalistyczne usługi opiekuńcze	38	61	66.258,-
Dopłaty do pobytu w domach pomocy społecznej	67	67	1.301.922,-
Schronienie	25	26	95.355,-
Sprawienie pogrzebu	5	5	5.402,-
Zasiłki celowe i pomoc w naturze, w tym :	651	1.395	422.045,-
- na opał w zasiłku	294	799	134.360,-
- w talonie			18.196,-
- zas. na leki	222	530	50.526,-
- na przedszkola	19	103	12.892,-

- na kolonie letnie	31	156	37.380,-
- zas. specjalne	74	142	46.009,-
- zas. na opłatę energii	43	114	13.440,-
- zas. na opłatę gazu	39	112	12.928,-
- zas. na opłatę czynszu	12	40	4.709,-
- zas. z tyt. zdarzenia losowego	4	9	5.262,-
- zas. na obuwiu i odzież	151	299	64.161,-
- inne zas. celowe			22.182,-
RAZEM:			3.655.095,-

1.2 Praca socjalna i inna działalność Ośrodka na rzecz mieszkańców

Szczególnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest **praca socjalna**, która prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, a także praca ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Jest to na bieżąco wykonywana czynność zawodowa **19 pracowników socjalnych** tutaj. Ośrodka. Praca socjalna to zawód, który promuje społeczne zmiany, skupia się na rozwiązywaniu problemów i zmianach w środowisku. Zadaniem pracowników socjalnych w kontaktach z podopiecznymi jest wzmacnianie ich kompetencji i poprawianie funkcjonowania społecznego, podejmowanie interwencji dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi z ich środowiskiem.

Praca socjalna opiera się również na świadczeniu wszelkiego rodzaju poradnictwa, m.in. prawnego, ekonomicznego, psychologicznego, pedagogicznego, a także na podejmowaniu różnych działań w celu załatwienia trudnych spraw klientów. Ten osobisty rodzaj usług społecznych znajduje zastosowanie nie tylko w pracy na rzecz ubogich, ale obejmuje większą populację potrzebujących pomocy, którymi są również osoby i rodziny samodzielne ekonomicznie, ale bezradne wobec trudności czy problemów jakie wystąpiły w ich życiu, a mających często związek z alkoholizmem, przemocą, bezrobociem, długotrwałą chorobą czy inwalidztwem. Na bieżąco pracownicy socjalni podejmują czynną współpracę ze szkołami, Sądem, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską, Powiatowym Urzędem Pracy, zakładami pracy, zakładami służby zdrowia oraz wieloma innymi instytucjami, jak również z organizacjami społecznymi.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej **1.017 rodzinom** (w nich 1.902 osób), w tym wyłącznie z pracy socjalnej skorzystało **97 rodzin**. Pracownicy socjalni już od kilku lat mogą stosować w pracy socjalnej specyficzne narzędzie, jakim jest **kontrakt socjalny** zawierany w celu podniesienia skuteczności działań socjalnych w pracy z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie socjalnym opracowuje się

ocenę sytuacji osoby/rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba/rodzina dla przezwyciężenia swoich problemów. Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego i podopiecznego), w ramach wspólnie podejmowanych działań. Odmowa ze strony klienta zawarcia kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym może stanowić podstawę do odmowy lub ograniczenia pomocy.

Podkreślić także należy, iż pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków służbowych biorą udział w procedurach Niebieskiej Karty podejmowanych w związku z działalnością Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

W 2014 r. Zespół przyjął **96 Niebieskich Kart** (o 40 mniej w porównaniu z 2013 rokiem), w tym 19 kart było kontynuacją rozpoczętej już wcześniej procedury. Wśród 77 kart założonych w 2014 r. – 66 dotyczyło zupełnie nowych środowisk. Zdecydowaną większość kart założyli funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu (60) w związku z bezpośrednią interwencją w rodzinie. Odbyło się **259 posiedzeń grup roboczych**, w których uczestniczą zawsze: pracownik socjalny tut. Ośrodka oraz funkcjonariusz Policji. Skład grup roboczych uzupełniają w zależności od potrzeb przedstawiciele: Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kurator sądowy, Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych, Pedagog szkolny, pracownik służby zdrowia, itp.

W wyniku prowadzenia procedury Niebieskiej karty:

- 1) 13 osób podjęło stacjonarne leczenie odwykowe,
- 2) wobec 9 osób złożono wnioski o przymusowe leczenie do Sądu Rodzinnego,
- 3) wobec kolejnych 7 osób prowadzone jest postępowanie o skierowanie na leczenie w MKRPA,
- 4) w przypadku 6 sprawców przemocy wszczęto postępowanie przygotowawcze w Prokuraturze z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego, a wobec kolejnych 6 osób prowadzone jest postępowanie przygotowawcze o podejrzeniu stosowania przemocy (procedura w toku),
- 5) 2 sprawców przemocy zostało osądzonych a następnie osadzonych w zakładach Karnych,
- 6) 97 rodzin jest poddanych monitoringowi , w tym 85 rodzin odwiedzanych jest raz w miesiącu, a 12 rodzin – 2 razy w miesiącu. Monitoring w rodzinie prowadzony jest przez pracowników socjalnych i funkcjonariuszy KPP,
- 7) w 8 przypadkach interwencja Policji dotycząca przemocy w rodzinie wykazała , iż przemoc stosowana była pod wpływem środków odurzających (nie alkoholu) albo z powodu zaburzonych relacji rodzinnych,
- 8) w większości przypadków zarówno ofiary jak i sprawcy przemocy kierowani są do Ośrodka Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc, działającego w Bolesławcu przy ul. Kościelnej 2, gdzie mogą skorzystać z profesjonalnego wsparcia psychologa, psychoterapeuty, mediatora.

Każda rodzina wymaga indywidualnego podejścia, wykorzystania specjalistycznej wiedzy i doświadczenia zawodowego w celu udzielenia najbardziej efektywnej pomocy.

Aktywność Ośrodka przejawia się również w innych działaniach:

1/ Od 2007 roku systematycznie nasz **Ośrodek pozyskuje środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego** na realizację projektu systemowego pn. „Działając wykorzystujesz szansę”. W 2014 r. kwota dofinansowania wyniosła **161.268,- zł**.

W projekcie wzięło udział **19 osób w wieku od 18 do 60 lat**, mieszkańców Bolesławca, które korzystały z pomocy społecznej głównie z powodu przedłużającego się bezrobocia.

Działania projektowe obejmowały:

- zawarcie kontraktu socjalnego,
- indywidualne spotkania z doradcą zawodowym,
- warsztaty wyjazdowe z psychoterapeutą,
- szkolenia, kursy zawodowe,
- udział w konferencji zamykającej działania projektowe.

Celem głównym projektu było zwiększenie, w okresie 12 miesięcy, szans na znalezienie zatrudnienia przez wybranych klientów MOPS w Bolesławcu bezrobotnych i zagrożonych tzw. bezrobociem pokoleniowym, a także zapewnienie osobom wykluczonym społecznie równego dostępu do zatrudnienia, podwyższenia statusu zawodowego i społecznego.

Cele szczegółowe:

- nabycie pozytywnych wzorców związanych z poszukiwaniem pracy i umiejętności poruszania się na rynku pracy,
- zdobycie nowych umiejętności zawodowych dostosowanych do rynku pracy,
- zwiększenie motywacji do działania poprzez efekty własnej pracy,
- podniesienie świadomości skutków bezrobocia,
- włączenie uczestników projektu do społeczeństwa informacyjnego.

Rezultaty projektu:

- realizacja 19 kontraktów socjalnych,
- 19 osób uczestniczyło w indywidualnych spotkaniach z doradcą zawodowym i psychoterapeutą, w tym 11 kobiet i 8 mężczyzn,
- 19 osób podniosło swoje kwalifikacje zawodowe,
- uczestnictwo w 3 kursach zawodowych: Prawo jazdy kat. B (12 osób), „Opiekun osoby starszej z podstawą języka niemieckiego” (4 osoby), „Magazynier z obsługą wózków jezdniowych z napędem silnikowym i obsługą programów magazynowo-księgowych oraz obsługą kas fiskalnych” (3 osoby);
- udział w specjalistycznych warsztatach wyjazdowych z zakresu technik interpersonalnych, komunikacji społecznej i aktywnych sposobów poszukiwania pracy (19 osób),
- udział w konferencji zamykającej działania projektowe 2013/2014,
- 19 uczestników zakończyło udział w projekcie.

Kurs „Opiekun osób starszych z podstawą języka niemieckiego” realizowany w okresie od 01.07.2014 r. do 04.08.2014 r. w Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

Kurs „Prawo jazdy kat. B” realizowany w okresie od 07.07.2014 r. do 30.09.2014 r.

Kurs „Magazynier z obsługą wózków jezdniowych z napędem silnikowym i obsługą programów magazynowo – księgowych oraz obsługą kas fiskalnych” realizowany od 04.08.2014 r. do 15.09.2014 roku.

Specjalistyczne warsztaty wyjazdowe (trzydniowe) z zakresu technik interpersonalnych, komunikacji społecznej i aktywnych sposobów poszukiwania pracy. Karpacz od 11.06.2014 r. do 13.06.2014 r.

2/ Od 2009 r. Ośrodek realizuje projekt pn. „Miasto bez granic”, którego głównym celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców osiedla przy ul. Kościuszki II poprzez prowadzenie Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży. Klub mieści się w powiększonym lokalu mieszkalnym, przekazanym w tym celu naszemu Ośrodkowi (1 duży pokój z aneksem kuchennym, łazienką). Zajęcia w Klubie były prowadzone przez 2 pedagogów zatrudnionych na umowę zlecenie. Koszt projektu w 2014 r. wyniósł łącznie **55.457,- zł** i został sfinansowany z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi – dlatego kwoty tej nie ujęto w budżecie ogólnych wydatków MOPS

(wydatki dotyczyły m.in. doposażenia Klubu, czyli zakup środków dydaktycznych, opłat za media, itp. oraz wynagrodzeń 2 pedagogów).

Szczegółowy opis realizacji programu opisano **w załączniku** do niniejszego sprawozdania.

3/ W 2014 r. na terenie osiedla Kościuszki II tut. Ośrodek wykorzystując lokal Klubu osiedlowego uruchomił dodatkowo **Punkt Konsultacyjny** – również w ramach projektu finansowanego ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – w którym w godzinach popołudniowych przyjmowali bezpłatnie: psycholog, terapeuta uzależnień i pedagog. Łączny koszt tego przedsięwzięcia wyniósł **6.240,- zł** i wydatkowany był na wynagrodzenia specjalistów. Wymienieni specjaliści przyjmowali 2 razy w miesiącu po 2 godziny. Z ich usług mogli skorzystać głównie mieszkańcy osiedla, wśród których zdiagnozowano bardzo wysoki stopień bezrobocia, nadużywania alkoholu, niepełnosprawności i zaburzonych relacji interpersonalnych, w tym również wychowawczych. Bardzo duży odsetek rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i niska efektywność pracy socjalnej było czynnikiem uzasadniającym celowość funkcjonowania tam Punktu Konsultacyjnego.

4/ Kolejną inicjatywą naszego ośrodka było uruchomienie w 2014 r. **Ośrodka Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc**, który funkcjonował w pomieszczeniach Domu Katechetycznego przy ul. Kościelnej 2. Jego działalność również sfinansowana była ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w łącznej wysokości **72.440 zł**. W Ośrodku zatrudnieni specjaliści: psycholog, mediator i psychoterapeuta przyjmowali mieszkańców Bolesławca z różnymi problemami życiowymi. Ogółem ze wsparcia Ośrodka skorzystało **335 osób**. W sesjach mediacyjnych wzięły udział **54 rodziny**, ze wstępnych konsultacji psychologicznych – **85 osób**, z psychoterapii skorzystało **60 osób**, w tym 47 to były ofiary przemocy a 3 - sprawcy przemocy.

5/ Pracownicy socjalni Ośrodka na bieżąco współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w celu ustalenia możliwości podjęcia zatrudnienia przez osoby korzystające z pomocy społecznej, szczególnie długotrwale bezrobotnych. Efektem tej współpracy jest **organizacja prac społecznie użytecznych** w 19 jednostkach i instytucjach publicznych podległych Urzędowi Miasta (szkoły, przedszkola, ośrodki wsparcia, Biblioteka Miejska, ...) w których w 2014 r. średnio miesięcznie prace te wykonywało **49 osób**, ogółem przepracowując **17.876 godzin**.

6/ Od października 2012 r. w MOPS działa **Centrum Wolontariatu**. Jego celem jest wspieranie przez wolontariuszy niektórych działań pracowników socjalnych, tworzenie siatki więzów międzyludzkich, przełamywanie stereotypu, że pomoc społeczna to tylko „rozdawanie pieniędzy”, współdziałanie z pracownikami w realizacji misji Ośrodka. W 2014 r. podpisano porozumienie o współpracy z 10 wolontariuszami.

Działania jakie podejmują to głównie:

- pomoc w nauce dzieciom naszych podopiecznych,
- towarzyszenie osobom starszym i samotnym oraz przebywającym w DPS w Bolesławcu,
- 2 wolontariuszy pomaga w drobnych naprawach sprzętu elektronicznego, gospodarstwa domowego, awarii kranów, wymianie zamków itp. Pomoc jest nieodpłatna na rzecz podopiecznych Ośrodka,
- pomoc w organizowaniu imprez okolicznościowych, np. przy Zabawie Choinkowej, w organizacji XIV Spotkania Opłatkowego Osób Niepełnosprawnych, przy zbiórce żywności organizowanej przez TPD.

7/ Ośrodek w 2014 r. (podobnie jak w latach poprzednich) ściśle współpracował z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, a także z CARITAS w zakresie **dystrybucji żywności z Unii Europejskiej** dla najuboższych mieszkańców Bolesławca. W tym celu wydatkowano środki finansowe w wys. **4.553,- zł** (ujęte w kosztach działalności Ośrodka). Z żywności ogółem: 17.774 kg skorzystało 1.089 osób, w formie paczek, których wydano 2.434. Średnio 1 osoba otrzymała 16,3 kg żywności. Przy wydawaniu żywności czynnie uczestniczyli pracownicy socjalni MOPS-u. Ponadto Ośrodek dofinansował kwotą **7.218 zł** organizację Spotkania Opłatkowego osób Niepełnosprawnych, dla których oprócz posiłku przygotowano paczki.

8/ Ośrodek nadal uczestniczy w organizacji projektu „**Be Fair – Internet jako dobro wspólne**” realizowanego przez nasze miasto. Nabór i rekrutacja uczestników prowadzona był na podstawie ewidencji osób korzystających ze świadczeń realizowanych przez Ośrodek, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców osiedla socjalnego przy ul. Kościuszki II. W projekcie bierze udział 200 beneficjentów (+ 20 na liście rezerwowej). Bezpośrednio naborem i uczestnikami projektu zajmuje się 2 pracowników socjalnych, którzy prowadzą także akcję informacyjną i promocyjną na terenie naszego miasta.

9/ 10 grudnia 2013 r. podpisano porozumienie o współpracy pn.: „Bolesławieckie Partnerstwo Lokalne – Aktywni z Pasją”. Porozumienie zrzesza przedstawicieli 9 podmiotów, których głównym celem jest aktywizacja mieszkańców Miasta Bolesławiec poprzez twórcze i innowacyjne wykorzystanie potencjału ludzi, zasobów, skonsolidowanie działań i nastawienie na współpracę, wzajemne wspieranie oraz organizowanie lokalnych inicjatyw społecznych i obywatelskich. 13 września 2014 r. Partnerstwo brało udział w organizacji Festynu Rodzinnego w parafii przy ul. Orzeszkowej zapewniając dodatkowe atrakcje, jak: placki ziemniaczane (ziemniaki były obierane na bieżąco a potem smażone placki), czy lepienie z gliny małych form artystycznych na temat: „Drzewo” . Dodatkowo Ośrodek zapewnił w trakcie festynu „dyżur” psychologa, z którego konsultacji mogli skorzystać uczestnicy .

10/ Od 16 czerwca 2014 r. Ośrodek realizuje zadanie zlecone jakim jest przyjmowanie wniosków, ich rejestracja, zamawianie w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim a następnie wydawanie tzw. ogólnopolskich **Kart Dużej Rodziny** . Zadanie to wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Posiadacze Kart mają uprawnienia do korzystania z ulg i zniżek w opłatach za wstęp do instytucji podległych właściwym ministrom oraz zniżek na produkty i usługi świadczone przez inne podmioty na terenie całego kraju . Wykaz podmiotów jest dostępny na stronie internetowej: rodzina.gov.pl . W 2014 r. od czerwca przyjęto 95 wniosków **dot. 92 rodzin wielodzietnych (3+)** bez względu na dochód. Wydano **354 KDR** dla 128 opiekunów i 226 dzieci stanowiących 74 rodziny. Pozostałe rodziny otrzymały karty w 2015 r.

11/ W 2014 r. pracownicy Ośrodka realizowali także projekty społeczne:

- ❖ Tradycyjnie od co najmniej 30 lat pracownicy socjalni Ośrodka organizują w okresie karnawałowym (w styczniu lub na początku lutego każdego roku) Zabawę Choinkową dla **50 dzieci z ubogich rodzin**. W tym celu wykorzystuje się salę Domu Dziennego Pobytu. Przygotowanie paczek, poczęstunku, przystrojenia sali, zorganizowanie oprawy muzycznej odbywa się wyłącznie dzięki aktywności pracowników, którzy pozyskują gotowe artykuły cukiernicze, owoce, napoje i inne dary oraz środki finansowe od darczyńców – właścicieli

hurtowni, sklepów, zakładów pracy. W 2014 r. impreza odbyła się w sobotę 01 lutego 2014 r. Paczki dla dzieci przygotowali pracownicy socjalni.

- ❖ W dniach 11-12 kwietnia 2014 r. Ośrodek zorganizował wspólnie z TPD i wolontariuszami **zbiórkę artykułów żywnościowych**. Podczas akcji zebrano 235 kg żywności z których następnie pracownicy Ośrodka przygotowali 30 paczek dla ubogich rodzin w Bolesławcu. Drugą taką akcją zorganizowano w dniach 28-29 listopada 2014 r. jako Świąteczną Zbiórkę Żywności, podczas której zebrano 590 kg artykułów spożywczych, z nich przygotowano 120 paczek dla podopiecznych MOPS.
- ❖ We współpracy z Bankiem Żywności we wrześniu 2014 r. **MOPS pozyskał marchew i jabłka** po 5 ton, które rozdano ubogim mieszkańcom Bolesławca (**262 rodziny**) oraz instytucjom takim jak: Dom Dziecka, Dom Pomocy Społecznej, Środowiskowe Domy Samopomocy, Schronisko dla osób bezdomnych w Bolesławcu. W październiku 2014 r. pozyskano 1 tonę marchwi, 2 tony jabłek i 2 tony kapusty, które również wydano ubogim, tj. 128 rodzinom.
- ❖ W ubiegłym roku nasz Ośrodek przyłączył się aktywnie do organizacji Gwiazdki Życzliwości, która już tradycyjnie od kilku lat organizowana jest dla mieszkańców miasta. Korzystając z życzliwości agentów stołówek szkolnych, z którymi MOPS ściśle współpracuje, zapewniono wykonanie bezpłatne 10.000 pierogów .

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza oraz ewolucja potrzeb społecznych, w tym oczekiwań osób i rodzin, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, przyczynia się do stawiania przed systemem pomocy społecznej nowych wyzwań.

W Departamencie Pomocy Społecznej opracowywane są zmiany do ustawy o pomocy społecznej, których priorytetowym celem jest poprawa efektywności działań wszystkich instytucji i podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej dla uzyskania skutecznego wsparcia, umożliwiającego przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych.

Proponowane rozwiązania wychodzą naprzeciw najpoważniejszym problemom społecznym, takim jak: ubóstwo, bezrobocie, starzenie się populacji oraz pogłębiająca się dezintegracja grup społecznych.

Zbudowany model pomocy społecznej pierwotnie łagodził społeczne koszty reform gospodarczych lat 90-tych, koncentrując się na wspieraniu najuboższych, którzy nie potrafili odnaleźć się w nowej rzeczywistości społecznej.

W ostatnich latach w działaniach pomocy społecznej ujawniają się nowe tendencje, będące również wypadkową realizowanych w latach 2007-2013 projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które spowodowały wykształcenie się dominującej funkcji ratowniczej w pomocy społecznej wobec osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wyrażanej prozatrudnieniowym kierunkiem działań (tylko wzrost zatrudnienia może zmniejszyć napięcia i niespójność społeczną oraz skalę ubóstwa gospodarstw domowych), a także dominację w indywidualnej pracy socjalnej procedur przyznawania świadczeń pieniężnych, dla natychmiastowego łagodzenia codziennych trudności osób i rodzin.

Coraz bardziej ujawnia się potrzeba rozwijania usług interwencyjnych adresowanych do osób starszych i niepełnosprawnych, jako skutek demograficznego procesu starzenia się polskiego społeczeństwa. Na dalszy plan zeszły działania profilaktyczne i aktywizujące wobec osób, rodzin i środowiska lokalnego.

Zapowiadane zmiany mają sprawić, iż odbiorca pomocy społecznej stanie się podmiotem tego systemu, mającym większy niż dotychczas wpływ na pokonanie swojej trudnej sytuacji życiowej, poprzez nie tylko współpracę z pracownikiem socjalnym, ale także poprzez świadomy wybór oferowanych usług socjalnych.

Rozdział II

ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH ORAZ O USTAWĘ O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. nr 139 poz. 992 z 2006 r.) i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. nr 1 poz. 7 z 2009 r.). Przyznaje i wypłaca świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, opłaca składki emerytalno-rentowe oraz zdrowotne od wypłacanego świadczenia pielęgnacyjnego.

Dodatkowo w 2014 r. Sekcja realizuje również Program Rządowy o wspieraniu osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Rozporządzenie RM z 26 marca 2013 r.)

Tutejszy Ośrodek jest jedynym organem właściwym do wypłacania świadczeń rodzinnych, a od października 2008 r. również świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla wszystkich mieszkańców Gminy Miejskiej Bolesławiec.

Działalność Ośrodka w tym zakresie jest finansowana z budżetu państwa.

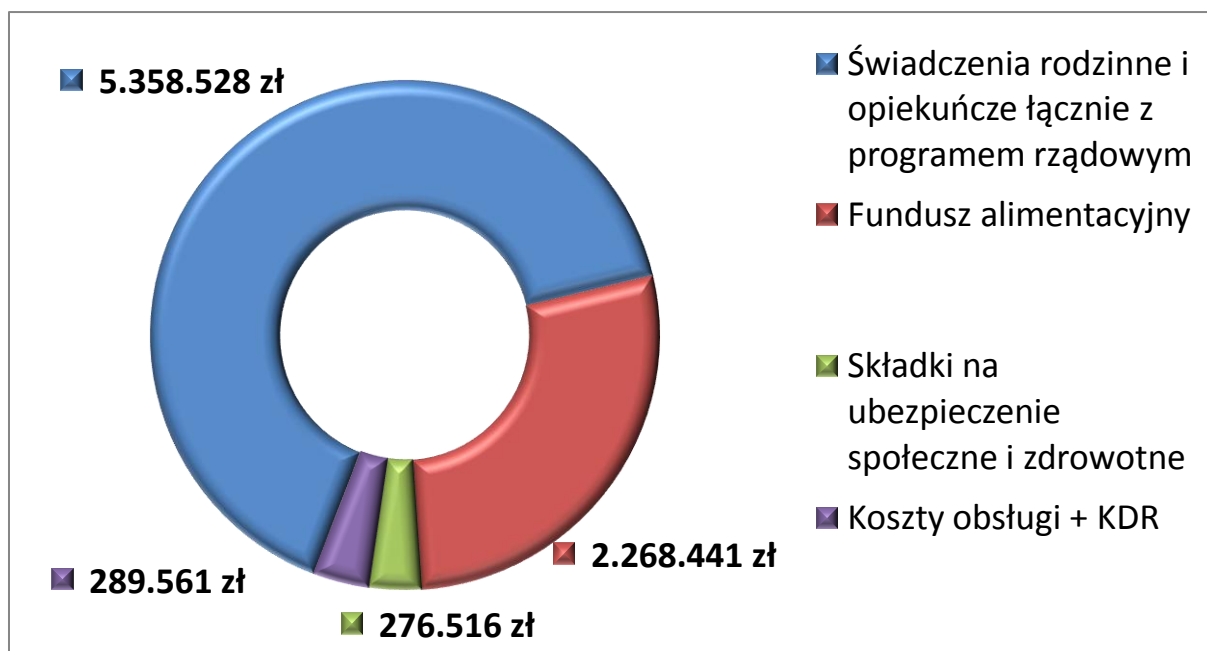
Na realizację powyższych zadań w 2014 roku wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie **8.193.046 zł**, (w tym środki z Gminy Miejskiej B-c 46.286 zł). W związku z realizacją świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego Sekcja przyjęła w 2014 r. **1.911 wniosków** o ustalenie prawa do powyższych świadczeń, wydała **2.799** decyzji administracyjnych (przyznających, zmieniających, zawieszających, uchylających bądź odmawiających przyznania świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, stwierdzających wysokość nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego i innych).

Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia rodzinne wynosiło 539 zł netto miesięcznie na osobę w rodzinie, a od 01 listopada 2014 r. 574 zł oraz 623 zł miesięcznie w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, od 01 listopada 2014 r. : 664 zł. Natomiast wysokość zasiłków rodzinnych wynosiła:

- 77 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 106 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 r. ż.
- 115 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 r. ż.

Kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosi bez zmian 725 zł miesięcznie (netto) na osobę w rodzinie, a kwota świadczenia odpowiada wysokości zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko.

Rys.4 Wydatki na realizację i wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego z kosztami obsługi i wydawania Kart Dużej Rodziny:

wydatki na realizację tego zadania w 2014 r. bardziej szczegółowo przedstawiają się następująco:

=====

1/ wypłata świadczeń rodzinnych wraz z wypłatą św. pielęgnacyjnego i zas. pielęgnacyjnego	4.780.711 zł
2/ wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	2.268.441 zł
3/ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla 110 osób, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne, a osoba nie podlega tym ubezpieczeniom z innego tytułu, nie ukończyła określonego wieku i nie posiada okresu składkowego do świadczeń emerytalnych,	223.000 zł
4/ opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 89 osób	53.516 zł
5/ wypłata dodatków do św. pielęgnacyjnych na podstawie Programu Rządowego	182.400 zł
6/ wypłata zasiłków dla opiekuna wraz z wyrównaniem od lipca 2013 r. wraz z odsetkami	395.417 zł

6/ koszty obsługi, w tym wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń pracowników (5 osób) realizujących świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz pozostałe wydatki. **288.757 zł**

7/ koszty obsługi zadania zleconego: Karty Dużej Rodziny **804 zł**

=====

Razem: 8.193.046,- zł

Tabela nr 6: Realizacja świadczeń rodzinnych w 2014 r. z możliwością porównania danych z 2013 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł		Liczba świadczeń narastająco od początku roku	
		3/2014 rok	3/2013 rok	4/2014	4/2013
1	2	3/2014 rok	3/2013 rok	4/2014	4/2013
1.	Zasiłki rodzinne	1.445.460	1.558.979	14.680	16.094
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	803.067	909.584	5.916	6.238
2.1.	urodzenie dziecka (1.000 zł)	68.000	107.000	68	107
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł)	224.987	263.854	573	670
2.3.	samotnego wychowywania dziecka (170 zł)	134.630	159.150	767	907
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	82.640	80.780	1.079	1.057
2.4.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5. roku życia (60 zł)	11.040	11.340	184	189
2.4.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5. roku życia (80 zł)	71.600	69.440	895	868
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł)	91.700	96.800	917	968
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	7.750	8.640	95	112

2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (90 zł)	6.750	6.840	75	76
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła (50 zł)	1.000	1.800	20	36
2.7.	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (80 zł)	193.360	193.360	2.417	2.417
3.	zasiłki pielęgnacyjne (153 zł)	1.624.707	1.587.373	10.619	10.375
4.	świadczenia pielęgnacyjne (620 zł m-nie)	674.260	679.421	912	1.231
5.	Specjalny zas. opiekuńczy (520 zł m-nie)	31.217	16.692	61	33
6.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1.000 zł)	202.000	374.000	202	374
7.	Razem	4.780.711	5.126.049	32.390	34.345

Należy dodać, iż 15 maja 2014 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014 r. poz.567), której powstanie było konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego i dotyczyło osób, które straciły prawa nabyte do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 30 czerwca 2013 r. Zgodnie z przedmiotową ustawą należało ponownie tym osobom przyznać tzw. zasiłek dla opiekuna w wys. 520 zł m-nie i wypłacić z wyrównaniem od 01 lipca 2014 r. wraz z odsetkami. Koszty tych wydatków dla ogółem **49 osób** wyniosły w 2014 r. **395.418,- zł**

Tabela nr 7: Miesięczne wydatkowanie świadczeń rodzinnych dla rodzin:

Lp.	Liczba rodzin pobierających:	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2014 roku											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	świadczenia rodzinne	1384	1405	1426	1447	1438	1474	1488	1485	1464	1479	1269	1349
2.	zasiłek rodzinny, w tym:	630	649	666	679	686	680	692	690	672	685	431	619
3.	na 1 dziecko	272	282	291	303	304	300	308	304	310	313	192	290
4.	na 2 dzieci	222	229	234	235	238	236	240	242	227	236	134	200
5.	na 3 dzieci	94	94	95	95	98	97	96	96	90	91	69	87
6.	na 4 i więcej dzieci	41	42	44	44	44	45	46	46	43	43	36	42

Tabela nr 8: Miesięczne wydatkowanie świadczeń alimentacyjnych dla rodzin:

Lp.	Liczba	2014 rok											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	317	319	322	327	328	327	328	331	311	202	274	304
2.	osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego	462	464	469	473	477	475	474	477	450	297	398	437

Średnia miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 2014 r. wyniosła 307, natomiast liczba osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oznacza liczbę dzieci, na które zasądzone były alimenty nie egzekwowalne przez komorników, średnio miesięcznie liczba dzieci wyniosła 446.

Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zobowiązana jest również do prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. W tym zakresie w 2014 r. podjęto szereg działań:

- 1) wysłano do 386 dłużników wezwanie do stawienia się w tutejszym Ośrodku, celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczeń majątkowych,
- 2) przeprowadzono 106 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 106 oświadczeń majątkowych,
- 3) skierowano 214 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy w Bolesławcu z zapytaniem o status dłużników alimentacyjnych,
- 4) skierowano 34 wnioski o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- 5) skierowano 27 pism do komornika sądowego o ustalenie miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych,
- 6) skierowano 10 wniosków do Starostwa Powiatowego w Bolesławcu o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym,
- 7) skierowano 10 wniosków do Prokuratury Rejonowej (ze względu na miejsce zamieszkania przedstawiciela ustawowego lub osoby uprawnionej) o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego,
- 8) skierowano 130 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników mieszkających poza Bolesławcem,

- 9) do 29 dłużników wysłano zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,- wydano 17 decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- 10) 565 dłużnikom wydano zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należność tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną lub przedstawiciela ustawowego świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 11) wydano 464 decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną lub przedstawiciela ustawowego świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 12) wydano 95 upomnień do decyzji żądających zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną lub przedstawiciela ustawowego świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 13) w 104 przypadkach przekazano komornikom sądowym istotne informacje, mające wpływ na egzekucję, przede wszystkim wynikających z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń alimentacyjnych,
- 14) 20 dłużników alimentacyjnych zobowiązano do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bolesławcu jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy,
- 15) skierowano 12 tytułów wykonawczych do Urzędu Skarbowego w Bolesławcu.

Wynikiem m.in. tych działań było pozyskanie z tytułu zwrotu przez dłużników alimentacyjnych wydatków poniesionych na wypłatę wierzycielkom świadczeń kwoty w wys. **411.808,- zł** (wzrost o 26.883 zł w stosunku do 2013 r.), z czego **112.230,- zł** to dochód Gminy Miejskiej Bolesławiec, 25.922,- zł dochody innych gmin, a 273.656,- zł stanowiło dochód Państwa.

Rozdział III

3.1. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ Z USTAWY O DODATKACH MIESZKANIOWYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, realizując zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 roku (Dz. U. Nr 71, poz.734, z późn. zm.) przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe mieszkańcom Gminy Miejskiej Bolesławiec.

W 2014 r. na dodatki mieszkaniowe wydatkowano kwotę: **1.490.905** zł, nastąpiło zmniejszenie wydatków w porównaniu z rokiem poprzednim o kwotę: 80.835,-zł .

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano łącznie: **1.233** wniosków w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego i wydano łącznie **1.466** decyzji administracyjnych:

- **1.164** - decyzje pozytywne,
- **47** - decyzji negatywnych
- **16** - decyzji o umorzeniu postępowania (z urzędu lub na żądanie strony),
- **6** - wniosków pozostawiono w aktach bez rozpatrzenia, z uwagi na brak uzupełnienia wniosku, w trybie art. 64 Kpa.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę przyznanych dodatków mieszkaniowych w okresie: od 01 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wg ich wysokości:

=====		
- do wysokości: 50,00 zł	-	dla 38 wnioskodawców,
- od 50,00 zł – 100,00 zł	-	dla 165 wnioskodawców,
- od 100,00 zł do 150,00 zł	-	dla 205 wnioskodawców,
- od 150,00 zł do 200,00 zł	-	dla 220 wnioskodawców,
- 200,00 zł i powyżej	-	dla 536 wnioskodawców.
=====		
Ogółem:	-	dla 1.164 wnioskodawców

Tabela nr 9: Zestawienie przyznanych dodatków mieszkaniowych wg ilości osób w gospodarstwie domowym:

Liczba osób w gosp. dom.	1	2	3	4	5	> 5	RAZEM
Liczba wnioskodawców:	410	257	203	166	90	38	1.164

W 2014 r., z terenu Gminy Miejskiej Bolesławiec, z pomocy w formie dopłaty do "wydatków mieszkaniowych" skorzystało pobierając: od 1 do 12 dodatków mieszkaniowych łącznie: **839 gospodarstw domowych**.

Liczbę fizycznie wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2014 roku, przedstawia poniżej Tabela nr 10, która uwzględnia liczbę wstrzymanych i zwróconych dodatków mieszkaniowych z różnych tytułów:

Tabela nr 10:

ROK 2014

ZASOBY MIESZKANIOWE	GMINNE	SPÓŁDZIELCZE	T.B.S.	WSPÓLNOTY	PRYWATNE	INNE	OGÓŁEM
Liczba przyznanych dodatków	3.891	1.234	165	1.783	1	64	7.138
Wstrzymania	75	20	1	27	0	3	126
Zwroty	-	1	1	3	0	0	5
Liczba wypłaconych dodatków	3.816	1.213	163	1.753	1	61	7.007

W analizowanym 2014 roku, wnioskodawcom pobierającym dodatek mieszkaniowy, wstrzymano wypłatę: 126 dodatków na łączną kwotę – 24.077,37 zł i z pośród nich dokonano zwrotu: 5 dodatków mieszkaniowych. Przyczyną wstrzymania wypłaty i zwrotów dodatków były:

- brak dopłaty do dodatku mieszkaniowego do pełnej wysokości czynszu,
- zamiana i sprzedaż mieszkań,
- zgony Wnioskodawców.

Kwoty przyznanych dodatków mieszkaniowych przekazywane są przelewami na konta zarządców lokali mieszkaniowych znajdujących się w niżej wymienionych zasobach:

- gminnych**
- spółdzielniczych**
- wspólnot mieszkaniowych**
  - Gmina Miejska Bolesławiec,
  - Spółdzielni a Mieszkaniowa "Bolesławianka" i S.M. "POMONA"
  - dla których zarządcami nieruchomości są:
    - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
    - Pan Jarosław Molenda, Pan Antoni Mariowski,
    - Pani Joanna Strzelecka - "CIVITAS",
    - Zespół Zarządców Nieruchomości WAM Sp. z o.o.,
    - Wsp. Mieszk. Bud. Wielorodzinnego przy ul. Gdańskiej Nr 56 i 57
- prywatnych**
- T.B.S.**
  - właściciele domków jednorodzinnych,
  - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- innych** - Wojskowa Agencja Mieszkaniowa, PKP, P.P.H.U "GAMMA" ,Sp. J., TAURON (EnergiaPro), Lokale " Tirod".

Tabela nr 11: Kwoty dodatków mieszkaniowych przekazywanych do poszczególnych zasobów:

L.p.	ZASOBY mieszkaniowe	LICZBA dodatków	WYPŁACONO (ZŁ)	ZWROTY (ZŁ)	WYPŁACONO (ZŁ)	ŚREDNI dodatek mieszkaniowy
1	2	3	4	5	6 = 4 -5	7
1.	gminne	3.816	877.685,91	723,22	876.962,69	229,81
2.	spółdzielcze	1.213	211.484,58	162,10	211.322.48	174,21
3.	wspól. mieszk.	1.753	337.814,05	703,00	337.111,05	192,31
4.	prywatne	1	38,83	-	38,83	38,83
5.	T.B.S.	163	44.734,93	64,94	44.669,99	274,05
6.	inne	61	20.799,96	-	20.799,96	340,98
OGÓŁEM						
		7.007	1.492.558,26	1.653,26	1.490.905,00	212,77

Jak wynika z powyższego zestawienia:

1/ średnia miesięczna wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego w 2014 roku wyniosła: **212,77 zł** (215,17 zł w 2013 r.),

2/ najniższy dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach "prywatnych" i wyniósł on średnio: **38,83 zł** miesięcznie,

3/ najwyższy dodatek mieszkaniowy wypłacono w zasobach "innych." i wyniósł on średnio: **340,98 zł** miesięcznie.

Analizując realizację zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych, w okresie sprawozdawczym: tj. od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. i porównując z wykonaniem zadań w 2013 r., należy stwierdzić, iż nastąpił spadek średniego miesięcznego dodatku mieszkaniowego o kwotę: **2,72 zł, z kwoty: 215,17 zł do 212,45 zł miesięcznie** (1,25 %).

Przyczynami spadku kwoty - " średniego miesięcznego dodatku mieszkaniowego " w 2014 r. były:

1/ spadek wydatków mieszkaniowych, w tym:

- możliwość korzystania z obniżki czynszu w komunalnych zasobach mieszkaniowych – tzw. „zniżka prezydenta,”

2/ **spadek ceny 1 kWh energii elektrycznej**, będącej podstawą wyliczenia kwoty ryczałtu w lokalach nie posiadających: centralnego ogrzewania, centralnej ciepłej wody i instalacji gazu przewodowego (w taryfie G11 z kwoty: 0,5836 zł do 0,5432 zł - spadek o 6,92 %),

3/ **wzrost dochodów gospodarstw domowych** osób ubiegających się o przyznanie dodatku.

3.2. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ Z USTAWY O DODATKACH ENERGETYCZNYCH

Wykonując zadania z zakresu dodatków energetycznych na podstawie przepisów ustawy Prawo energetyczne – Sekcja Dodatków Mieszkaniowych i Energetycznych w 2014 r. przyjęła łącznie: **492 wnioski** i wydała **491 pozytywnych decyzji** w sprawie przyznania dodatku energetycznego. Kwota wydatków na dodatki energetyczne wyniosła **26.360,- zł** i w całości finansowana jest z budżetu państwa, wraz z kosztami obsługi, które wyniosły: **527 zł**.

Liczbę przyjętych wniosków i wydanych decyzji w poszczególnych miesiącach 2014 r. przedstawia poniżej tabela .

Tabela nr 12: Zestawienie wniosków i wydanych decyzji administracyjnych w sprawie dodatku energetycznego

L.p.	Miesiące:	Liczba wniosków przyjętych	Liczba decyzji pozytywnych	Liczba decyzji negatyw.	OGÓŁEM
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6= 4+ 5)
1.	Styczeń	37	37	0	37
2.	Luty	25	25	0	25
3.	Marzec	38	38	0	38
4	Kwiecień	24	24	0	24
5.	Maj	100	100	0	100
6.	Czerwiec	36	36	0	36
7.	Lipiec	51	51	0	51
8.	Sierpień	38	38	0	38
9.	Wrzesień	44	44	0	44
10.	Październik	34	33	1	34
11.	Listopad	41	41	0	41
12.	Grudzień	24	24	0	24
RAZEM		492	491	1	492

Poniższe zestawienie przedstawia:

- liczbę gospodarstw domowych dla których dokonano wypłaty (jednej lub wielu) w okresie:
od 01.01.2014 r. do 31.12 2014 r.,
- liczbę wypłaconych miesięcznych dodatków,
- kwotę ogółem wypłaconą w poszczególnych miesiącach.

Miesiąc wypłaty	Liczba gospodarstw domowych	Liczba miesięcznych dodatków	Kwota ogółem: (zł)
2014/marzec	63	161	2.336,32
2014/kwiecień	105	141	2.097,14
2014/maj	14	15	210,09
2014/czerwiec	101	199	2.790,57
2014/lipiec	135	170	2 354,04
2014/sierpień	174	216	3.039,25
2014/wrzesień	197	224	3.174,82
2014/październik	215	239	3.403,21
2014/listopad	223	238	3.410,81
2014/grudzień	231	246	3.543,29
OGÓŁEM	284 (bez powtórzeń)	1.849	26.359,54

Analizując powyższe zestawienie, należy stwierdzić, że w 2014 r. z terenu Gminy Miejskiej Bolesławiec z dodatku energetycznego skorzystały: **284 gospodarstwa** domowe, pobierając łącznie 1.849 dodatków na kwotę – **26.360,- zł**. Dodatki energetyczne wypłacane są z budżetu państwa, kwotowo, a ich wysokość zależy od wielkości gospodarstwa domowego, i tak:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi: **11,36 zł** na miesiąc,
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi: **15,77 zł** na miesiąc,
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi: **18,93 zł** na miesiąc.

Wysokość w/w kwot dodatków energetycznych, systematycznie publikowana jest w Obwieszczeniu Ministra Gospodarki. Niezbędnym warunkiem przyznania dodatku energetycznego, jest między innymi, pobieranie dodatku mieszkaniowego. Zakres czasowy obowiązywania określonych wysokości dodatków energetycznych, nie zawsze pokrywa się z okresem przyznania dodatku mieszkaniowego, co znacznie zniechęca do korzystania z tej formy pomocy.

Powoduje to konieczność, przyznawania dodatku energetycznego na okres: 2, 3 miesięcy. W 2014 r. rozpoczęcie wypłat dopiero od miesiąca marca, miało bezpośredni związek z opóźnieniem terminu ogłoszenia wysokości kwot dodatków energetycznych. Do braku zainteresowania z korzystania przez wnioskodawców z dodatków energetycznych w I półroczu 2014 r. przyczyniła się także, konieczność pobierania opłaty skarbowej za wydanie decyzji w wysokości 10 zł. Od marca 2014 r., zaniechano poboru opłaty skarbowej. Wyeliminowanie tych uciążliwych dla interesantów niedogodności, przyczyniło się do zwiększonego zainteresowania dodatkami energetycznymi, co obserwuje się już od II półrocza 2014 r. Następuje systematyczny wzrost liczby osób, korzystających z tej formy pomocy państwa w ich wydatkach za energię elektryczną.

Planuje się, że w 2015 r. łączna kwota wypłat na dodatki energetyczne wyniesie ok. **50.000 zł**.

Podsumowując: Sekcja Dodatków Mieszkaniowych i Energetycznych w 2014 r. realizując zadania nałożone w/w ustawami - przyjęła łącznie: **1725** wniosków w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych i energetycznych; wydając **1718** decyzji w przedmiotowej sprawie. Wydatkowano łącznie: **1.517.266,- zł** (w tym 26.360 zł z budżetu państwa).

Wnioski: na 2015 r. w celu realizacji zadań nałożonych ustawą o dodatkach mieszkaniowych, należy zabezpieczyć (zaplanować) środki finansowe w wysokości: ok. **1.490.000 zł** (wysokość planu - na poziomie wykonania zadań w 2014 r.). Na dodatki energetyczne planuje się przeznaczyć kwotę około 50.000 zł.

Informacje o warunkach i kryteriach przyznania dodatku mieszkaniowego i energetycznego, ukazują się sukcesywnie w prasie lokalnej i na bieżąco, są dostępne na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu. O możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego, jak również energetycznego, powszechnie informują zarządcy nieruchomości, wśród mieszkańców administrowanych przez siebie budynków mieszkalnych.

Rozdział IV

WNIOSKI i POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2014 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu kontynuował i poszerzył współpracę z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki dość dobrze rozbudowanej pomocy instytucjonalnej i usługowej oraz wyťažonej pracy pracowników możliwe było objęcie szerokim wsparciem wszystkich grup wiekowych mieszkańców naszego miasta wymagających pomocy. Przyznane środki finansowe pozwoliły na skuteczną realizację zadań ustawowych, jak i dodatkowych przedsięwzięć projektowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a także udział pracowników socjalnych w zadaniach wynikających z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Bolesławca.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej wpływające bezpośrednio na działalność merytoryczną Ośrodka oraz jakość i poziom zaspokajania potrzeb mieszkańców:

- 1) od 2012 r. zadaniem obowiązkowym gminy jest prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej). W naszym mieście nie ma takiego mieszkania a potrzeby w tym zakresie, np. dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są potwierdzone. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizacje pożytku publicznego (art. 53 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej);
- 2) ujęcie w planie finansowym Ośrodka dodatkowych środków finansowych na opłacenie kosztów superwizji dla pracowników socjalnych, z którego poradnictwa ma prawo korzystać pracownik socjalny, w celu zachowania i wzmocnienia kompetencji zawodowych, utrzymania wysokiego poziomu świadczonych usług oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego.
Uwaga: powyższe uprawnienie wynika wprost z zapisu art. 121a ustawy o pomocy społecznej, który wszedł w życie z dniem 31 grudnia 2013 r.
- 3) zwiększenie zatrudnienia o 4 etaty, tj.: o 2 pracowników socjalnych, 1 pracownika w Sekcji Świadczeń Pomocy Społecznej, 1 pracownika w Sekcji Administracyjno-Ekonomicznej

(księgowość). Co najmniej od 3 lat pracownicy wymienionych Sekcji, aby wywiązać się terminowo z nakładanych obowiązków, bardzo często pozostają w pracy po godzinach. Odczuwają silne zmęczenie, napięcie i stres, co nie pozostaje bez wpływu na ich zdrowie i wydajność.

4) pilne rozważenie możliwości utworzenia na terenie miasta miejsca pobytu dla osób bezdomnych niepełnosprawnych, wymagających opieki osób drugich.

O konieczności zabezpieczenia schronienia takim osobom najczęściej występuje do Ośrodka Szpital leczący pacjenta, stwierdzający równocześnie, że nie wymaga on już dalszej hospitalizacji. Zwykle stan zdrowia kwalifikuje takiego pacjenta do umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jednak miejsca w ZOL-ach są ograniczone, co sprawia, że czas oczekiwania na przyjęcie do nich wynosi średnio od 3 do 6 miesięcy, a niestety Schronisko dla osób bezdomnych prowadzone przez PCK w Bolesławcu nie jest przystosowane do przebywania w nim osób niepełnosprawnych.

6) stworzenie placówki dla osób bezdomnych typu Noclegownia lub Ogrzewalnia w miesiącach zimowych. W tym okresie w mieście wzrasta liczba bezdomnych a funkcjonujące Schronisko PCK posiada maksymalnie 37 miejsc. Z ogrzewalni korzystają bezdomni, którzy odmawiają skierowania do schronisk głównie z powodu regulaminów tam obowiązujących: utrzymanie abstynencji, podjęcie leczenia, aktywizacja zawodowa. Dlatego przez większość roku przebywają na działkach, prowadzą tułaczy tryb życia, a w zimowym okresie niskie temperatury stanowią dla nich realne zagrożenie życia. Ogrzewalnia funkcjonująca przez ostatnie 3 sezony zimowe w Bolesławcu była rozwiązaniem tymczasowym, możliwym do zrealizowania tylko dzięki dobrej woli ks. Andrzeja Gidzińskiego. W przyszłym sezonie zimowym: 2015/2016 nie ma już zgody proboszcza na dalsze wykorzystanie jego pomieszczeń.

ZAŁĄCZNIK

do sprawozdania z działalności MOPS za 2014 rok

Szczegółowe sprawozdanie z działalności Osiedlowego Klubu Dzieci i Młodzieży z Osiedla Kościuszki w Bolesławcu w ramach realizacji programu pn. „Miasto bez granic” (zgodnie z Porozumieniem nr 5/SP/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r.) za okres od 02 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

A/ Informacje ogólne

Cel główny: ograniczenie poczucia wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży, rozwój prospołecznych postaw życiowych.

Cele szczegółowe:

- wzmocnienie u dzieci ich poczucia własnej wartości i motywacji do samodzielnego działania,
- ograniczenie „syndromu prowincji”, czyli braku chęci do zdobywania wiedzy i pozytywnego wyróżniania się,
- umożliwienie aktywnego spędzania czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, ambicji życiowych i nadrabianie zaległości w szkole,
- przerwanie pokoleniowej nieporadności rodzin.

Adresaci: Dzieci i młodzież Osiedla Kościuszki w Bolesławcu pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych.

B/ Realizacja merytoryczna zadania.

W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

- zajęcia z profilaktyki uzależnień dotyczące używek np: alkoholu, narkotyków i nikotyny,
- zajęcia z pedagogiki zabawy służące rozładowaniu emocji, uczące współpracy i udzielania sobie wsparcia,
- zajęcia plastyczno-techniczne również z uwzględnieniem treści terapeutycznych, np. diagnoza środowiska rodzinnego dziecka,
- zajęcia sportowe,
- zajęcia kulinarne.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia kulinarne, dzięki którym dzieci miały możliwość poznawania nowych smaków. Najwięcej radości sprawiło im możliwość przygotowywania sałatki owocowej oraz wspólnego jej konsumowania.

Ponadto w Klubie organizowano wiele imprez okolicznościowych:

- Uroczystość w Klubie z okazji Dnia Matki i Ojca.

26 maja uroczystość obchodziliśmy w klubie Dzień Matki i Ojca. Z tej okazji dzieci przygotowały występ dla swoich rodziców, a także własnoręcznie wykonane prezenty i laurki. Następnie po części oficjalnej przygotowany został słodki poczęstunek.

- Festyn rodzinny.

Z okazji Dnia Dziecka na osiedlowym placu zabaw odbył się Festyn Rodzinny. W programie pojawiły się piosenki, przedstawienie po tytule „Na straganie” wykonane przez dzieci, różne konkursy w których dzieci chętnie brały udział, wraz z rodzicami. Dużym powodzeniem cieszyła się loteria fantowa, oraz stół z pysznymi ciastami i napojami. Podczas festynu nie mogło zabraknąć także policyjnej maskotki „Komisarz Lew”. W czasie rozmowy funkcjonariuszki przypomniały najmłodszym zasady bezpiecznego poruszania się po drogach i numery alarmowe. Na koniec wizyty dzieci otrzymały kolorowanki edukacyjne i miały możliwość zrobienia pamiątkowego zdjęcia z policyjnym „pluszakiem”.

- Zabawa andrzejkowa.

28 listopada 2014 r odbyła się w Klubie zabawa andrzejkowa. W miłej atmosferze i odpowiednio udekorowanej sali klubu na tę okazję, dzieci wzięły udział w zabawach i wróżbach. Dzieci bardzo miło spędziły czas na wróżbach takich jak: lanie wosku, serce imion, marsz bucików, kim będę w przyszłości. Wszystkie dzieci chętnie brały udział w zabawie i wróżbach andrzejkowych.

- Odwiedzenie grobów na cmentarzu komunalnym w Bolesławcu.

Dnia 27 listopada 2014 r dzieci wraz z opiekunami klubu wybrały się na komunalny cmentarz w Bolesławcu, celem uczczenia pamięci zmarłych.

Dla niektórych dzieci była to pierwsza taka wizyta na cmentarzu, w sposób bardzo odpowiedzialny i z przejęciem sprzątały te groby, o których nikt już nie pamięta.

- Mikołajkowe odwiedziny

5 grudnia 2014 roku nasz klub odwiedził święty Mikołaj. Na spotkanie dzieci czekały z niecierpliwością. Dzieci powitały Mikołaja piosenką i wierszykiem. Nasz miły Gość obdarował wszystkie dzieci podarunkami.

- Wyjście do kina „Forum” w Bolesławcu.

Dnia 17 grudnia 2014 r z okazji mikołajek dzieci wraz z opiekunami udały się do kina Forum na bajkę pt; „Piorun i magiczny dom”, która opisuje historię pewnego małego kotka i ekscentrycznego staruszka broniących swojego domu przed podstępny siostrzeńcem chcącym go sprzedać. Bajka dostarczyła dzieciom niezapomnianych wrażeń, z uśmiechem na twarzy, pełni wrażeń wróciły do domu.

- Jasełka.

Dnia 13 grudnia 2014 r odbyła się wigilia w świetlicy u Ks. Andrzeja Gidzińskiego przy ulicy Elizy Orzeszkowej w Bolesławcu, na to spotkanie zostały zaproszone dzieci z rodzicami. Wigilijny poczęstunek zorganizowany był przez Polski Czerwony Krzyż ze współpracą opiekunów z osiedlowego klubu. PCK przygotował dla dzieci i rodziców poczęstunek oraz paczki, atrakcją spotkania wigilijnego było przedstawienie przez dzieci Jasełek.

Dodatkowo w Klubie prowadzono zajęcia:

- rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, rysowanie, kolorowanie, wycinanie, wydzieranie, sklejanie, szycie i inne),
- wzbogacające posiadane wiadomości, zaspakajanie ciekawości świata (czytanie książek, pogadanki z dziećmi),
- kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy (konkursy, zagadki, układanki, zabawy tematyczne, redagowanie gazetki klubowej, odrabianie prac domowych),
- kształtujące ekspresję ruchową (zabawy taneczne, zabawy ruchowe na placu zabaw),
- relaksujące (relaks przy muzyce, zabawy wyciszające, oglądanie filmów, bajek).

Uczestnikami, odbiorcami wymienionych działań były dzieci i młodzież z Osiedla przy ulicy Kościuszki II, tj. około 30 osób.

W zajęciach brała czynny udział grupa złożona średnio z 20 osób, uczestnicy bierni to rodzice tych dzieci. Charakterystykę rodzin oraz dzieci z podziałem na grupy wiekowe i płeć przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 1. Charakterystyka rodzin:

Lp.	Dominujący problem w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
1.	Alkohol	4	10
2.	Nadzór kuratora	1	3
3.	Przemoc w rodzinie	3	9
4.	Eurosieroty	2	4
5.	Wielodzietność (3 +)	7	18
6.	Konkubiny	5	8
7.	Bezrobocie	3	9
8.	Rodzina niepełna	1	1

Tabela 2. Odbiorcy działań z podziałem na wiek i płeć:

Lp.	WIEK ODBIORCY	Liczba odbiorców w skali roku	Dziewczęta	Chłopcy
1.	Poniżej 12 r. życia	17	10	7
2.	Od 12 do 15 r. życia	4	3	1
3.	Powyżej 15 do 18 r. życia	2	1	1
4.	łącznie:	23	14	9
	w tym nowe osoby	3	1	2

Rezultaty realizowanych działań:

- 1/ łatwiejszy start w szkole dla dzieci w wieku klas zerowych,
- 2/ systematyczne przygotowywanie dzieci do lekcji,
- 3/ umiejętność konstruktywnego spędzania czasu wolnego,
- 4/ możliwość rozwijania swoich umiejętności i zdolności,
- 5/ możliwość wyjścia z domu rodzinnego i spędzenia miło czasu wolnego,
- 6/ opanowanie złości i agresji, konstruktywne ich wyładowanie,
- 7/ przełamanie nieśmiałości,
- 8/ nauka współpracy z rówieśnikami, wspólnej zabawy.